

økologi fra hele **verden**

■ viden om økologi og import

import

ØKOLOGISK LANDSFORENING

viden om økologi og import

■ ØKOLOGI OVER HELE KLODEN

I alle verdensdele er der flere og flere landmænd, der dyrker jorden økologisk, og flere og flere forbrugere, der køber økologiske varer. Derfor vokser den internationale handel med økologiske produkter markant i disse år.

En stor del af den danske økologiske import består af varer, der ikke kan dyrkes under vores himmelstrøg. Kaffe, te, citroner, bananer, ris og så videre.

Desuden bliver der importeret nogle afgrøder, som danske landmænd godt kan dyrke, men hvor den økologiske produktion her i landet endnu er for lille til at dække behovet.

■ ALLE ØKO-VARER ER KONTROLLEREDE

Uanset hvor i verden, en vare stammer fra, må den kun sælges som økologisk i Danmark eller et andet EU-land, hvis den lever op til kravene i EUs forordning om økologi. Hele vejen fra bonde til butik skal varen være kontrolleret af kontrolorganer, som er godkendt af EU eller af økologi-myndigheden i et EU-land.

■ FÆLLES REGLER I EU

Indenfor EU er der et detaljeret sæt fælles regler for økologisk landbrug. De rummer krav til staldforholdene for økologiske dyr, den tilladte mængde dyregødning til økologiske marker og meget, meget mere.

De danske økologi-regler er en oversættelse og konkret fortolkning af EU-reglerne.

EU-landene har dog fortsat forskellige regler for hvilke tilsætningsstoffer, der må være i økologiske animalske produkter (kød-, mejeri- og ægprodukter). Det fælles regelsæt for økologi omfatter derfor endnu ikke tilladte E-numre i animalske varer. For eksempel er nitrit tilladt i økologisk bacon i England men ikke i Danmark.

Hvis en vare er kontrolleret og produceret efter EU-reglerne, kan den frit importeres fra et af de 24 andre EU-lande og sælges som økologisk i Danmark. Men hvis den indeholder E-numre som ikke er lovlige i et dansk økologisk produkt, skal det være oplyst på emballagen.

■ KONTROL MED KONTROLLEN

EU står også for kontrol med kontrollen i medlemslandene.

Det vil sige, at EU holder øje med, at økologi-kontrollen i de forskellige lande er effektiv og sikker. Der kan for eksempel når som helst komme en kontrollør fra EU og kigge en dansk embedsmand over skulderen, når han skal ud og kontrollere en virksomhed, der forarbejder økologiske produkter. Formålet er at se, om den danske kontrol er god nok.

■ PRIVAT KONTROL

I alle andre EU-lande end Danmark og Finland bliver økologi-kontrollen varetaget af private organer. Typisk af foreninger for økologiske landmænd og forbrugere.

Også disse private organer skal som minimum rette sig efter EUs fælles økologi-regler. Ethvert privat kontrolorgan skal være godkendt og under jævnligt tilsyn af en statslig økologi-myndighed og er underlagt EUs overordnede tilsyn.

■ EU TJEKKER HOS IKKE-MEDLEMMER

EU eller de enkelte medlemslande godkender og kontrollerer også økologi-kontrollen i de lande i resten af verden, der vil eksportere økologiske varer til EU-området.

For ikke-EU lande gælder at:

- Deres regler og kontrol skal mindst svare til niveauet i EU.
- Hvis regler og kontrol i et land er godkendt af EU, kan økologiske varer derfra importeres uden særlig tilladelse.
- Hvis landet ikke står på EUs liste over godkendte lande, skal der særlig tilladelse til enhver import derfra.
- Myndighederne i et EU-land kan give en sådan tilladelse, hvis de er sikre på, at forholdene i eksport-landet lever op til EUs normer.

Det betyder for eksempel, at hvis en dansk grossist vil importere tropiske økologiske frugter fra et land, der ikke er på EUs liste over godkendte lande, skal de danske myndigheder have dokumentation for, at frugterne er fra en økologisk plantage. Ellers må frugterne ikke sælges som økologiske.

■ KAMP MOD SNYD

Snyderi med økologiske varer skal måles i promiller eller mindre i forhold til den samlede handel med økologiske produkter. Men ligesom på alle andre samfundsområder bliver der også begået kriminalitet indenfor økologien.

Både her i landet, i EU og resten af verden gør økologiske organisationer, kontrolorganer, myndigheder og andre en stor indsats for at opklare og så vidt muligt forebygge snyd.

■ FORSKELLIGE MÆRKER

Alle varer, der er produceret og kontrolleret i overensstemmelse med EUs økologi-regler, kan uanset oprindelse sælges med ordet „økologisk“ på emballagen.

Det røde danske Ø-mærke er derimod forbeholdt varer, hvor danske myndigheder har stået for i det mindste den sidste del af økologi-kontrollen.

Det vil i praksis sige, at hvis en vare er forarbejdet eller pakket om her i landet, kan den forsynes med Ø-mærket. Det gælder for eksempel citroner, der på et dansk pakkeri er taget op af en kasse og lagt i en pap-bakke med plastik omkring. Pakkeriet bliver nemlig kontrolleret af den lokale Fødevareregion.

Hvis citronerne derimod er lagt i detailpakning udenfor Danmark, kan de ikke

forsynes med Ø-mærket. Er de pakket i et andet EU-land, kan de forsynes med EUs økologi-mærke.

De kan også forsynes med et mærke fra den udenlandske kontrolorganisation, der siger god for deres økologiske status.

En hel del private kontrolorganer rundt om i verden er akkrediteret, det vil sige godkendt, af den internationale økologi-organisation IFOAM og følger dens regler. De er på nogle punkter skrappe end EU-reglerne.

Produkter, der er kontrolleret af et IFOAM-akkrediteret organ, kan være forsynet med IFOAMs logo.

HER KAN DU FÅ MERE AT VIDE

Oplysningstjenesten Alt Om Økologi:
www.alt-om-okologi.dk

Fødevarestyrelsen
www.fvst.dk

KRAV:
www.krav.se

IFOAM:
www.ifoam.org

ØKOLOGISK LANDSFORENING
FREDERIKSGADE 72 • 8000 ÅRHUS C
TLF. 87 32 27 00
www.okologi.dk

Udgiven af Økologisk Landsforening med støtte fra Direktoratet for Fødevarerhverv • Layout: ph7 kommunikation www.ph7.dk • Foto: Side 1, 2: Jens Hasse/Chilli; Side 3: Peder Hovgaard • Tryk: Phønix-Trykkeriet A/S. Trykt på 100% genbrugspapir. Denne tryksag er svanemærket.